
OBSAH

ÚVOD	9
1. Způsob vědeckého bádání a způsob výkladu politické ekonomie	9
2. Metodika či teorie výuky politické ekonomie	

Kapitola I

POLITICKÁ EKONOMIE A METODY MARXISMU-LENINISMU	14
1. Třídnost a stranickost	16
2. Třídnost a ideologický boj	19
3. Třídnost a politická stránka politické ekonomie	19
4. Třídnost a metoda abstrakce	21
5. Politická ekonomie, ekonomický subjekt, ekonomické zájmy	24
6. Konkrétnost politické ekonomie	28
7. Politická ekonomie a historickologická metoda	32
8. Internacionální poslání politické ekonomie	34
9. Vztah politické ekonomie k ostatním ekonomickým vědám	37
10. Tzv. „exaktnost“ politické ekonomie a matematické metody	39

Kapitola II

TEORETICKÉ USPOŘÁDÁNÍ VÝUKOVÉ LÁTKY POLITICKÉ EKONOMIE	44
A. Metodologická východiska	44
1. Různé přístupy k vlastnictví u ekonomů socialistických zemí	45
2. Marxův přístup k problémům vlastnictví	48

3. Marxův přístup k politickoekonomické (obecné) kategorií vlastnictví	49
4. Podstata vlastnictví	50
5. Vnitřní rozpornost podstaty vlastnictví	53
6. Marxovo pojetí vlastnictví jako „souhrnu (soustavy) společenských vztahů“	56
7. Problém realizace vlastnictví	57
B. Vlastnictví a kapitalistický výrobní způsob	59
1. Vývoj vlastnictví jako koncentrace výroby	59
2. Akciové společnosti jako nová společenskoekonomická forma soukromého kapitalistického vlastnictví	61
3. Funkce vlastnictví a trh	64
4. Trh pracovních sil — reprodukce a ekonomický růst	67
C. Kapitalistické pozemkové vlastnictví	74
1. Tzv. pruská cesta rozvoje kapitalismu v zemědělství	75
2. Americká cesta rozvoje kapitalismu v zemědělství	76
3. Anglické zemědělství a kapitalismus	78
4. Kapitalistický rozvoj francouzského zemědělství	79
5. Kapitalistický rozvoj italského zemědělství	80
D. Přechnodné období a společenské vlastnictví	80
1. Nové ekonomické rozdělení výrobních podmínek	82
2. Forma vlastnictví a základní zákon socialistického výrobního způsobu	84
3. Společenské vlastnictví a socialistický podnik	86
a) Metodologické poznámky	86
b) Socialistický podnik jako ekonomický subjekt	88
c) Socialistický podnik jako nástroj realizace společenského vlastnictví	90
d) Postavení a funkce socialistického podniku v soustavě výrobních vlastnických vztahů	91
e) Politická ekonomie jako otevřená pojmová soustava. Řízení socialistické ekonomiky a jejích integračních procesů	94
f) Zbožní výroba a zákon hodnoty za socialismu	103
g) Společenské vlastnictví — socialistický podnik a chozrasčotní princip	107
E. Ekonomický revizionismus	110
1. Úvodní poznámky ke genezi problému	110
2. Československá odrůda ekonomického revizionismu	111

a) Šikovo pojetí vlastnictví z roku 1962	111
b) Šikova teorie ekonomických zájmů	114
c) Obecná charakteristika myšlenkových zdrojů teorií tržního mechanismu	116
d) Teleologie a teorie tržního mechanismu	119
e) Teleologie, teorie tržního mechanismu a právní pojetí soukromého vlastnictví	121
f) O tzv. „kolektivistické variantě společenského systému“	122
3. Z dějin revizionistického pojetí vlastnictví	126

Kapitola III

PEDAGOGICKÉ USPOŘÁDÁNÍ TEORETICKÉ LÁTKY (Nástin problémů)	130
--	-----

A. Pedagogické problémy výuky marxismu-leninismu a politická ekonomie	130
--	-----

B. Pedagogické problémy politické ekonomie	133
---	-----

1. Pedagogické uspořádání teoretické látky	133
2. Hlavní myšlenky pedagogického výkladu politické ekonomie	135
3. Délka kursu politické ekonomie jako teoretický a metodologický problém	145

Kapitola IV

METODIKA VÝUKY POLITICKÉ EKONOMIE (Nástin problémů)	149
--	-----

1. Metodika výuky v přednáškách, seminářích a cvičení	149
2. Metodika výuky politické ekonomie a axiomatizace základních ekonomických pojmů	151
3. Metodika využívání názorných a audiovizuálních pomůcek ve výukovém procesu	154

Seznam literatury	157
------------------------------------	-----